

rendelkezéseinek végrehajtása tárgyában pedig a 2000/1934. P. M. sz. r. rendelkezik.

* * *

A személyi biztosítási összeg iránti igények valorizációja. A valorizációs törvény 4. §. 6. bek.-e szerint az átértékelésből ki vannak zárva a biztosítási szerződésen alapuló tartozások. Ezen általános szabállyal szemben azonban a törvény 20—27. §-ai az 1922. január 1. napja előtt kötött koronaértékű élet-, járadék, baleset vagy más személyi biztosítási szerződésen alapuló pénztartozásokra kivételes rendelkezéseket állítottak fel. Nevezetesen elrendelték egy részletesen meghatározott szolgáltatásokból előálló fedezeti alap képzését, amely fedezetképzésnek addig kell folynia, amíg az a törvény szerint meghatározott jogosultak igényei aranyértékének öt százalékát eléri. Ha eléri, a biztosító magánvállalatok m. kir. állami Felügyeleti Hatósága a felosztási alapot a jogosultak között felosztja annak az évnek vége után, amelyben az alap az aranyérték 5%-ának fedezéséhez szükséges összeget eléri.

A fedezet egyebek között abból alimentálódik, hogy a biztosító magánvállalatok kötelesek az itt szóbanforgó szerződések 1921. december 31. napján fennállott díjtartalékait és az azóta fizetett biztosítási díjakat a Felügyeleti Hatóságra átruházni, valamint a törvény életbeléptétől az 1934. dec. 31-ig terjedő időben biztosítási ügyleteikből bevett közvetlen biztosítási összdijak két százalékát és a viszontbiztosítási díjak egy százalékát a Felügyeleti Hatósághoz befizetni. Azt azután a törvény 27. §. 1. bek.-e alapján kibocsájtott 1100/1929. P. M. sz. r. mondta ki, hogy a szerződő félnek, illetve kedvezményezettnek azon biztosítási szerződést, amelynek alapján a fentiek szerinti 5%-os valorizációs igényt támaszt, 1928. augusztus 31-ig (illetve meghosszabbítás folytán 1929. szeptember 30-ig) a kötvénykiállító biztosítónál be kell jelentenie.

Az annak idején megejtett számítások szerint az előírányzott befizetésekből 1935. január 1-ig együtt lett volna az a kb. 15—16 millió pengő, amelyből a törvény által elrendelt 5%-os valorizáció kitelt volna. Ez a várakozás azonban annál fogva, mert a biztosítók díjbevételei a gazdasági válság folytán csökkentek, nem vált be. Bár tehát az átértékelés céljából alakított felosztási alapon ezidőszert még nincs annyi összeg, amennyi az összes bejelentett igények kielégítésére szükséges, mégis avégből, hogy a fizetések megkezdése el ne huzódjék, az 5702/1934. M. E. sz. rendelet — a törvény érészben való módosításával — megengedi, hogy a Felügyelő Hatóság a felosztási alapon a jogosultak között felosztását a rendelkezésre álló fedezethez mérten megkezdhesse, mielőtt még a felosztási alap a megszűnt követelések aranyértékének 5%-át fedezné. Kimondja azonban a rendelet, hogy a felosztási alap terhére csakis azokból a biztosítási szerződésekből eredő követelésekre kell fizetéseket teljesíteni, amelyeket a biztosító magánvállalatok a Felügyeleti Hatóságra az 1934. évi július hó 1. napjáig átruház-

tak, továbbá amelyeket a szerződő félnek 1934. október 31-ig leendő bejelentése folytán fognak átruházni.

Hogy azután a szerződő fél illetve a kedvezményezett ellenőrizhesse, vajjon a biztosító részéről ezen átruházás megtörtént-e, a Felügyelő Hatósága fenti számú rendelet folytán 1934. augusztus 1-től szeptember 30-ig közszemlére teszi azoknak a biztosítási szerződéseknek a végleges jegyzékét, amelyeket a biztosító magánvállalatok a Felügyelő Hatóságokra az 1934. évi július hó 1. napjáig átruháztak, mire az abban nem szereplő félnek a valorizációra való igényét a kötvényt kiállító biztosítóvállalatnál 1934. okt. 31-ig be kell jelentenie, ellenkező esetben az átértékelési törvényben meghatározott átértékelésre sem a felosztási alappal, sem a biztosító magánvállalattal szemben nincs joga. Mégis felhatalmazza a rendelet a pénzügyminisztert, hogy a biztosító vállalatok által e célra felajánlott külön hozzájárulásokból tartalékalapot alkosson avégből, hogy méltányosnak ítélt kárpótlásokat utalhasson ki olyanoknak, akik csak 1934. október 31. után terjesztik elő átértékelési igényüket és egyébként való jogosultságuk igazolása mellett valószínűsítik, hogy véletlenül mulasztották el az idejében való igénybejelentést.

Egyes MÁV. elleni perek felfüggesztése. A MÁV. ellen egyebek között oly kártérítési perek is indultak, amelyeket a volt Osztrák-Magyar Monarchia Csonkamagyarország területén kívül lakó alanyai tettek folyamatba a személyüket 1921. év július 26., vagyis a trianoni békeszerződés életbelépésének napja előtt ért véltlen károkozás vagy tiltott cselekmény alapján.

Am a Trbsz. 198. cikke kimondotta, hogy mindazokat a pénzügyi szabályozásokat, amelyeket a volt Osztrák-Magyar Monarchia feldarabolása tesz szükségessé, az érdekelt kormányok egyezményesen, és pedig olyképen fogják megállapítani, hogy mindegyik fél a legjobb és legméltányosabb elbánásban részesülhessen.

A cuius commodum, eius damnum ezen természetszerűleg alkalmazandó alapelve az itt szóbanforgó igényekre vonatkozóan annyit jelent, hogy a MÁV. üzeme egyes részeinek átvételével az azokra eső, illetve azokkal összefüggő terheknek is át kell szállniok az illető utódállamokra, minélfogva pedig a még csak megalkotásra váró egyezményekben olyan jogszabály létesítése várható, amely szerint az elszakított területek lakói illetve honosai csakis a saját hazájukbeli nacionalizált vasúti vállalattal szemben léphetnek fel az itt szóbanforgó kártérítési igényekkel.

Annak már most, hogy az anyagi jogszabályt előbb be kell várni, helyesen vonta le következményeit a 2070/1928. M. E. sz. r. akkor, amikor ezeknek a pereknek felfüggesztését rendelkezte el, kimondván, hogy az eljárás bármely szakában — a végrehajtási kérvény elintézésékor is — hivatalból fel kell függeszteni az eljárást, ha annak tárgya az utódállamokban lakók itt szóbanforgó igénye.